

ХАЛҚ СҮЗИ

халқ сөзі

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОАЙИ КЕНГАШИННИҢ РЎЗНОМАСИ

1991 йил 1 январдан чиқа бөшлаган.

1991 йил 18 декабрь, чоршанба 243-сон

НАРХИ

ОБУНАЧИТА 7 ТИЯН.
СОТУВДА 10 ТИЯН.

БИЗНИНГ ЎЗ ЙЎЛИМИЗ БОР

— Ҳурматли Ислом Абдуганиевич! Мана, қарнан келді. Сиз Узбекистонның Президенти сифатыда фоалият күрсаттыңыз. Фарғона фокиналардан кейин Сизга қанчайын оғир, мушкун, тақылалар мөрөс насыб эттегиң мәйлум. Бунинг усту, эжениң ният билан бошланған жайт күрниш сөмсетін күтпегендан тескары нағызылару оқибетларға олбап келди. Маммакетда ҳамма жиҳатдан пәрекандалар рўй берди. Сизнинг раҳбарлик даврингиз ана шу вақта тўрги кепди. Эз фоалиятингизни қандай шарҳайды ве баҳодойсиз!

— Раҳбарлар фоалиятига аввало ҳалқ баҳо беради. Ундан кейин эса вақт, тарих. Фақат шунун айтмоқчиманы, нимамиң қылған бўлсан одамлар яхши бўлсан деган туйгу, рух, умид, ният билан кильганим.

Менинг раҳбарлик йилларим энг оғир даврга келди. Бунга саволнинг ўзида ҳам жавоб бор. Озигина адасиши, жалтис қадам бутун жумхурятиниз издан ҷаҳариб юбориши тумкунлигини доим янглаб турдим. Балки ҳаттарларга вўй кўйғандирман, балки соф ният билан йўлдош, бўлиб адашмагандирман, ҳуллас, рўзноманинг бу саволига унинг муштақидалар жавоб қилишиша, мен учун ҳам сабоқ мактаби бўлур эди.

— Улуг ва курдатли деб донг тараттиг давлатнинг, кўймиллати ва белой ССР. нинг бунишларни парчалинг иштешин ҳатто хўёни, ёки ваксина, ҳомонинг ҳам яхшиси бўлни, ёки ахансина, ҳомонинг ҳам яхшиси бўлни, ёки империянинг, якка ҳомон марказининг инцидоз сабоқ иштенофод распубликаваримиз азалий орзулашга ушалашига олиб келди — скрёй мустақилликка эршишид. Лекин иккисидан аллоқар сипасининг бузумлиши, ҳатто узилишини хам кўхижонлиги илдишига болта урди, одамлар турасини ҳашошкошлаштириб юборди. Айтинг-чи, бу инцидоздан чиқишнинг канаша бўлларни бор! Масалан, Узбекистон шароитидаги, унинг бит-мас-тутиниес имкониятиниң ҳисобла олганда сийбатни ҳам йўсунда олиб бормоқ керак!

— Асосий жавобим сайлововди мурожа-тимда ўз ифодасини тоғлан. Унинг мазғини кўшидиганда ифодалан мумкин.

1. Узбекистон — мустақил мамлакат! Бу ўз тақдирни ва фаразандларни истибли-ни ҳам ӯзи яратиш, ҳал қилинди; дар бу инцидоздан куткаришид; бу ўз ергига, уз бойликларига эгалик қилинди;

бу тенглараро тенг бўлни, кенг дунёга даллоллар ва воситалирсизни чишиш, ҳаларо мусносабатлар ӯрнатиш, миллатлар ҳамдуст-лигига қўшишлариди.

2. Узбекистон — миллатларро ва фу-қалараро тотувлини ўлкаси!

Бу инцидозда тинчлик, осойишталик, бар-дарорлик деганидир; бу шадарларимиз, қишлоқларимиз, хонадон-нимиз учун тўкиниллик, маъмурлик манбадир; бу тартиб-интизомга, адолатга даъватdir.

3. Узбекистон — инсон камолоти қа-баси, даргоҳидир!

Бу одамларни шахси, ҳукуқлари, миллати, динни, имон-эътиоди, миллий урф-одатлари, тарихи, тили, маданияти, дунёнашарлиги ҳурмати ва эркинларига қаролат демакидир;

бу кишининг меҳнати, истеъоди, жамият тараққиётiga кўшган хиссасини одиллик, ҳа-доллик билан баҳолаш ва қадрлашибир;

бу ёшларга, хотин-қизларга ғамхўрлик, меҳрибонлик асосидир;

бу днёнат, шафқат, андиша, миллий ифти-хор, ахлоқий поклир, мәърифатпарварлик, ҳукуқий биландалик, умумисоний қадрятлар, юксак одамийлик фазилатларини ҳарор-тотириш йўлдидир.

4. Узбекистон — тараққиётга юз тут-ган Ватан!

Бу инцидодий лигилар, тажрибаларни расаглаблантириш, тадбиркорлик учун тұла эркинлар қаршида.

бу корхона, ташкилот, ҳўжаликлар, иши-лармопарни ҳам қандай таъзилардан холос зиян, мулукликларини барча қўринишларига бердик шаронт қартиш деп мемлекатниң демократияни таъзилади;

бу фуқаролар кун кечирине учун зарури-тинг давлат таъминлаш, қамбагаллар, ноги-ронлар, қарнлар, болалар, кўп фарзанди-ниларни икимстони ҳимояга олиб, шундан кейнингнина бозор инцидодига ўтиш йўлди;

бу бечоралик, гарифлик, гадо бўлиб қо-лишининг, ўзгалир ҳақига ҳиёт, ўйирлик, жиҳонот ҳисобидан бойишнинг оддини олиш нийтилди.

Мустақиллик инсони кўкариши учун унга тинчлик, осойишталик, тогтузлик, миллатлараро чидам ва бардор каби кучли илдизлар пар керак. Шунда У ҳар қандай шамол, дону, бўронларда йўнилмайдиган бўлиб тўғанди. Зеро миллат сенгиси ва эъзози қадар улуғ мунофот йўлдур. Бу мунофот саворор бўлинининг бирдан бўрилди — ўзга дин, ўзга миллатни таҳдирламаслик. Бу фаронор, тўкин кун кечирин ушун якка ягона, тўғри, ақд-идроқи, имон-эътиоди бўлуди. Бу ўлду хато қинши мустақилликни бой берини билан баробардир!

несанс) бошланган замин яна ўша юлдузли қояға кўтарлиши керак.

— Динга муносабатнинг, эътиқоднинг хусусида...

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 миллионга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнадик. Ноғ-нельматлар кўпайсан, одамлар ер олишини дедик, аҳолига о эмас, наци 350 мини гектар сурорладиган майдон үлчаб берилди. Шу фармон шароғатидан 1,5 миллион оила, ҳаммаси бўлиб 9 مليونга яқин манбафтадор бўлди.

Одамлар ўй-жой солисин, ноз-нельматлар етиштиришин, дародам олислар деган иштада шу иш килинди. Караг, ҳозир Узбекистонда 700 минг ҳўйалар-хонадон янгидан пайдо бўлди. Шахси ўйлар курши эса иккиси йилда 3,2 марта ошиди. Бунинг нимаси

кўниятнига сурорларга жоннишнига туштади.

Ислом — покланиш, руҳий қудрат олиши, ҳалдан уйғониш манбайдир. Шу пайтагча бўзига дин ағъони деб келиши. Диңдорлар қутилар карамасдан, бис унинг саломигина 63 эмас, бэъзи жойларда 56 фоизга тушнад

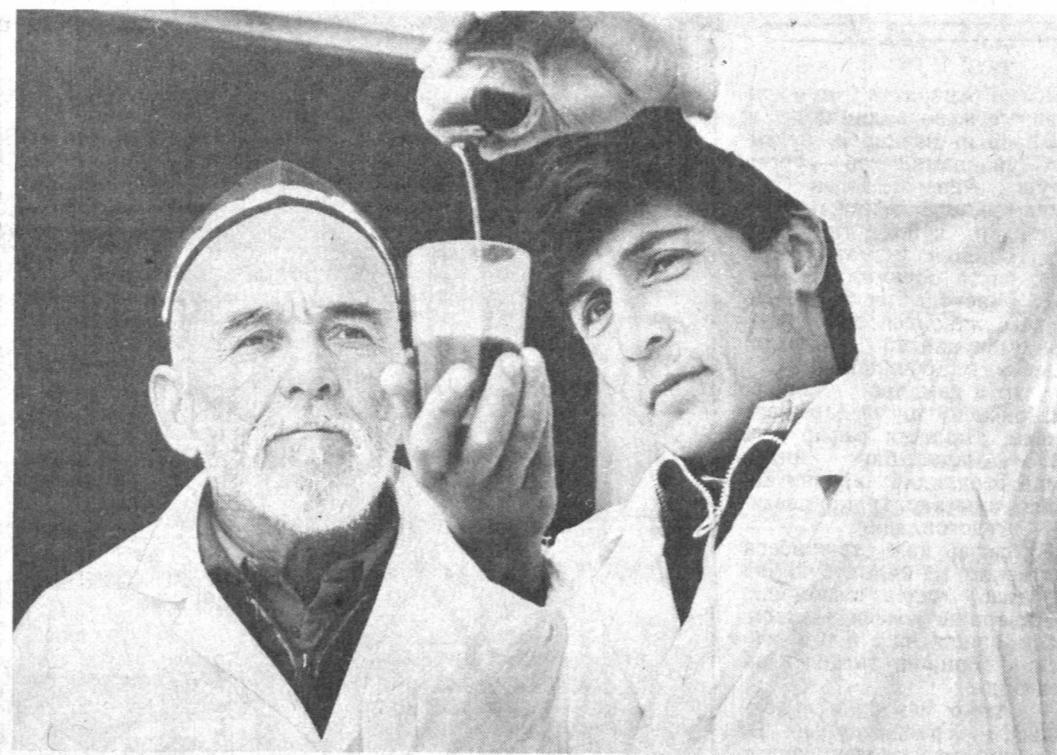
Бозор иктисодиети чорраҳаларида

ИШ БИЛГАН ЎЗИНИ ЭПЛАЙДИ

Омондан чалпак ёғишини кутуб ўтирадиган замонлар утди. Бозор иктисодиети ишшойларманикни талаб этмоқда. Бўстон ўй-жой-коммунал хўзалиги бошқармаси электр қуввати билан ишлайдиган тегирмон курди. У ярия соатда бир коп буздойни, икки коп макнахўхорини ўн қилиб бераяпти.

Тегирмонни куриш учун ачча елий-юргиша тўғри келди. Иккита тоши Киргизистоннинг Олабузи кишлогидан 4 минг сўмга харид қилинди. У Кармана шаҳридан олиб келинаётди.

А. БАРАТОВ.

ТАЪЗИМ КИЛСАНГ АРЗИЙДИ

ПОЧТАЛЬОНЛИК — яхши касб. Лекин унинг кийинчиликларига чидаш осонласад. Бозорбай Худойберган Кораллопистон Совет республикасининг Амударё районидаги таъкиби почтаюнлардан. У «Кипчоқ» давлат хўжалигига керашли Чойкўл яхши баҳо олган. Бундай меҳнаткаш инсонларга таъзим алоқа бўлнида 1963 йилдан берни ишламоқда. Рўзнома ойномаларни ўз вактида эга-

ларига етказишада ташқари, нафакаҳўларни ҳам кутириб кўнгайди. Шу боси каттою кичик уни хурмат килиди. У 1990 йили Тошкентда ўтказилган почтаюнларнинг кўринилган танловида қатнишви яхши баҳо олган. Бундай меҳнаткаш инсонларга таъзим килсанг арзиди.

Х. ОТАМУРОДОВ.

НАМАНГАН районидаги Тельман номли жамоа хўжалиги дәхонлари 1991 йилда 900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 352 центнердан сабзавот маҳсулотлари йигиб оғдилар. Жами ҳосилнинг 20 фонзи шартнома асосидаги нархларда ресубликамиздан ташарурига сотилди. Маҳсулот айрибошлаш усули туфайли хўжалинида ўсимлик ёғи, пишлок, помидор томати ишлаб чиқарувчи кичик корхоналар,

консерва ва ғиш заводлари курилиши учун ускуналар олини. Ҳозирги кунда жамоада бу кичик корхоналарни куриш устида қизғини иш олиб борилмоқда. Мойжузов эса маҳсулот берга бошлади.

СУРАТДА: Тошпўлат ота Бойхонов ва Абдувоҳид Тўлашевлар олинган ўсимлик мойи сифатини кўздан кечирмоқда.

А. КОВТУН олган сурат. (ЎзТАГ).

кадар табаррук намунани, уни унтиши ёхуд шак кептириш гуноҳи азим ҳисобланади. Навонийн барча буюк шонирларини ўз устози деб билди. Зубек назмнини майкул каломи Луфтіфидан оғотиши олди. Алишер Саккенги сингари ўтлар утган боғда чирорден кад кўтарида. Навонийн шеърий маҳорати ҳақида бир умр бетўхтон гапириш мумкин. У ўз ижоду санъатини, газаличини фақат санъат безага учунгина эмас, аниқ мурод мақсадларни учун, эзгу боғлари, нишларни учун хизматни кўтарида. Даҳонинг бетакорориги ҳам ани шунда. Буни айнича озми-кўзими, табии назми бор қишилар фахмийларидар. Афуслар бўлсинки, биз кўп йиллар Навоний сиймосига ўзимизни тутиши киртиши учун биедлик. Натижада улуг шонирнинг асл муроди мақсадини белгиловни минглагб сатрлар нашр этилди. Биз у зотни ҳатто даҳрий дейнингча бориб еттандик. Навоний газалларида кўйланган ёрни илоҳий сийрат эмас, балки оддай суврат деб атадик.

Албатта, Навоний фақат сеҳри олам ошуфтаси — ошиш шонргани эмас эди. У айнича ўз достонларида, юзлаб ҳикоятларда даврнинг эн нозик сийсий-иктимоий нуқталарига тадбиркорлик. Бугун инсоннинг дасти юлдузларига этиди. Асрим техникини кийонот миёниг фазоси 550 йиллар ортидан иўл етмас армондек порлаб туриди. Булар Навонийн орзу-умидлари, юқиск инсоннаварлиги, бекийси санъатидар. Шу маънода ушбу мозий бигиз келакан бўлиб туялдиди.

Хар қандай гойин турил шулларда байди

воти аниқлайдиган кандайнишнига

негизи кандайнишнига таъзим келади.

Абдуло ОРИФ, Узбекистон ҳалқ шонири

НАВОИИ АРМОНЛАРИ

Биз чинакат тарихий дақиқаларни бощдан кечираётмиз. Наник ўзбек ҳалқи, балки башарият даҳо фарзанди Алишер Навоний хазратларининг 550 йиллик тўйларини ишончлади.

Авлло, ҳар бир ҳалқа мана шундук табаррук кунлар наиси этсин. Зеро, ҳар бир миллиатнинг ҳам фаҳри-иғтиҳори хисобланадиган даҳо фарзандларни мавжуд. Бироқ шу сонилардаги дил сўзларимиз Навонийга, ўзбек

халқининг иғтиҳорига атаглан.

Куи жаҳонгир кўрган бу дунӣ, Ҳаммасига гувоҳ — ер ости.

Лекин дустлар, шеър аҳли аро.

Жаҳонгир кам бўлар, рости.

Бем асрлик, назмий саройни

Титратди занжирбанд бир шер.

Темур тиги етмаган жойни

Қалам байла олди Алишер.

Улуг бобомизни ўйлар эканмиз, ҳар бирининг ҳадибиздан нелар кечинчни тасвирлаб бериш қишин. Аёнича, Навоний ижоди ва фарзанди ўйлар бирумонидир, ўнинг тубига ўтди ўзуд бу буюк бархни дафтаран бахолаш нача-нача авлодларнинг ҳам умрига тагтигуриди. Бугун инсоннинг дасти юлдузларига этиди. Асрим техникини кийонот миёниг фазоси 550 йиллар ортидан иўл етмас армондек порлаб туриди. Булар Навонийн орзу-умидлари, юқиск инсоннаварлиги, бекийси санъатидар. Шу маънода ушбу мозий бигиз келакан бўлиб туялдиди.

Хар қандай гойин турил шулларда байди

воти аниқлайдиган кандайнишнига

негизи кандайнишнига таъзим келади.

Лекин инсон боласи бир кунамолотга этиши

мукаррабаридар. Зеро, ўнинг руҳитиди

илюҳий оташини учунчалиги йўқ эмас.

Умид, балки Данте, Шекспир, Гете,

Пушкин, Тагор китобларни ҳам аллаҷонан

башариятнига ўзларни иниси Дарвеш Алига айтганлар-ку.

Навоний ўзларнига ҳавобахши бўл.

Навоний ёмон бўлса, сен яхши бўл.

Ҳаразат Алишер дунёда душманлик эмас,

балки ўзининг кунинравиғийларни

ғайбдан кўйланади.

Арслин низолар ўнтулар, мурхитда

бандарни ўзининг бароидаридан.

Лекин ўзининг кунинравиғийларни

ғайбдан кўйланади.

Алишер Навоний ўз маблаги хисобига уч

юздан ортиқ мадрасалар, мачитлар, работлар,

сарабдорлар, беҳзод, Шоҳ Музаффар,

бастакор, мусавирилар, шайхаткорлар,

лармарий, Қўл Муҳаммад, Шайх Ной,

Хусайн Удий, шонирлар, Ҳилолий, Шайхин Сұхайлий, Мирходи, Ҳондамир каби тарихилар, Султон Али Машҳадий, Абдувалий

ишининг ҳаммийлиги ва қўмагидаги самараҳи ижод этиди.

Алишер Навоний ўз маблаги хисобига уч

юздан ортиқ мадрасалар, мачитлар, работлар,

сарабдорлар, беҳзод, Шоҳ Музаффар,

бастакор, мусавирилар, шайхаткорлар,

лармарий, Қўл Муҳаммад, Шайх Ной,

Хусайн Удий, шонирлар, Ҳилолий, Шайхин Сұхайлий, Мирходи, Ҳондамир каби тарихилар, Султон Али Машҳадий, Абдувалий

ишининг ҳаммийлиги ва қўмагидаги самараҳи ижод этиди.

Алишер Навоний ўзининг бигизи тегирмонни

тегирмонни ўзининг ўнтуларни ўзиганларидан.

Бу ижод ўзиганларни ўзиганларидан

ишининг ўзиганларидан.

Бу ижод ўзиганларидан

ишининг ўзиганл

